

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Macăra roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Arad, anul XXVIII

Nr. 8428

4 pagini 30 bani

Vineri

8 octombrie 1971

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A PRIMIT PE TOVARĂȘUL SAMUEL MIKUNIS

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a primit, la 7 octombrie, pe tovarășul Samuel Mikunis, secretar general al Partidului Comunist din Israel, care și-a petrecut concediul în țara noastră. La primire a fost de față tovarășul Paul Niculescu-Nițel, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al CG al PCR. Cu acest prilej a avut loc un schimb de păreri asupra dezvoltării relațiilor între cele două țări, de ce și asupra unor probleme actuale ale situației internaționale și ale mișcărilor comuniste și muncitorești. Convorbirea care a avut loc cu acest prilej a decurs într-o atmosferă cordială, tovarășească.

MESAJUL

președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, adresat participanților la Reuniunea Comitetului Central al Alianței Cooperatiste Internaționale

Stimați oaspeți, Am deosebită plăcere de a vă adresa, în numele guvernului Republicii Socialiste România, un salut cordial cu prilejul Reuniunii de la București a Comitetului Central al Alianței Cooperatiste Internaționale. Organizația pe care dv. o reprezentați, având o tradiție de peste trei sferturi de secol, ilustrează, la fel ca numeroase alte organizații similare existente în lume, năzuința statornică a omenirii de a se înțelege, de a găsi un limbaj comun și de a coopera în cele mai variate domenii. Această năzuință permanentă este atât de accentuată de creșterea considerabilă a interdependenței țărilor și popoarelor, sub influența nemiloșică a revoluției științifico-tehnice, care produce mutații spectaculoase în întreaga existență și conștiință umană. În asemenea circumstanțe, cooperarea devine din ce în ce mai mult condiție indispensabilă a dezvoltării înțelegerii naționale, ca și a comunității mondiale, un factor de progres general. Desigur, organizarea și dezvoltarea unei cooperări largi și fructuoase în orice domeniu presupun în primul rând respectarea de către toți și față de toți a principiilor și normelor de drept și morală internațională. Așa cum atestă experiența istorică, orice nesocotire a acestor principii și norme este de natură să creeze animozități și neînțelegeri între țări și popoare, punând în pericol liniștea și pacea în lume. Este îmbucurător să constatăm că Alianța Cooperatiste Internaționale promovează consecvent colaborarea internațională, idealurile nobile ale

ZILE PREȚIOASE PENTRU RITMUL RECOLTATULUI ȘI ÎNSĂMÎNȚĂRIILOR ÎN I.A.S. Recoltarea florii-soarelui și porumbului reclamă maximă urgență

Din ultima situație operativă înlocuită la Direcția generală agricolă județeană reiese că în sectorul agricol de stat recoltatul florii-soarelui și al porumbului, culturi ce reprezintă o mare pondere în structura planurilor de producție ale I.A.S., s-a efectuat în proporție de peste 84 la sută, respectiv peste 51 la sută.

In tabelul alăturat ne-am propus să redăm în procento situația existentă în prezent în întreprinderile agricole de stat la recoltatul celor două culturi:

FLOAREA-SOARELUI	
Barajca	100%
Finlinele	100%
Uvinis	90%
Pecica	88%
Criș	80%
Nădlac	0%

PORUMB	
Mureșul	93%
Uvinis	56%
Criș	54%
Nădlac	52%
Pecica	52%

Barajca 51%
Finlinele 36%

Având în vedere faptul că timpul este destul de înalt iar zilele bune s-au împuținat și în timp există încă mari suprafețe nerecoltate (în special la IAS Nădlac unde nici măcar n-a început recoltatul florii-soarelui, această lucrare trăgându-se în mod nejustificat) se impune de urgență luarea celor mai operative măsuri organizatorice în scopul impulsării ritmului de lucru și terminarea în următoarele zile a strânsului recoltatului florii-soarelui și porumb de pe întreaga suprafață existentă cu aceste culturi.

NICI UN BOB LĂSAT PE CÂMP

Instabilitatea timpului determină oamenii muncii de pe ogoarele județului nostru să grăbească ritmul lucrărilor de strângere a recoltelor de toamnă: porumb, floarea-soarelui, cartofi, legume și alte culturi, astfel ca tot ce s-a produs să fie transportat în hambare. Acolo undă munca e bine organizată, unde conducerea unităților agricole și specialiștii își dau tot interesul pentru bunul mers al lucrărilor de recoltat și transport, se realizează și chiar se depășește viteza zilnică.

La cooperativa agricolă din Peregu Mare producția de porumb, care trece de 5000 kg boabe la hectar, este gospodărită cu grijă. Părțile cu recoltatul se utilizează din plin mijloacele de transport mecanice și hipot: 8 tractoare cu remorci, 15 cârute care aduc recolta de la câmp la păle. O activitate rodnică depun în această privință tractoriștii Iosif Drakszler, Iaroslav Pa-

VESTI DIN LIPOVA

Sâmbătă 2 octombrie 1971, a avut loc la Lipova în sala mare a Casei de cultură a orașului, deschiderea festivă a activității cercurilor Casei pionierilor și în scrierea elevilor pentru anul de învățământ.

Cu acest prilej, tovarășul Filip Aurel, directorul Casei pionierilor din orașul Lipova, a făcut o amplă prezentare a activităților pionierilor și a cercurilor ce vor funcționa în acest an școlar.

Luni, 4 octombrie a.c., elevii și cadrele didactice de la Școala generală de 10 ani din Lipova au trăit împreună un moment festiv, prilejuit de realizările obținute la acțiunea patriotică de duminică 3 octombrie a.c. când s-a cules și înmagazinat la CAP Rodna, de către elevii și cadrele didactice peste un vagon de porumb.

Numărul 2 din seria nouă, 1971, a revistei școlare „Gînd tineresc”, a Liceului de cultură generală din Lipova, a apărut recent sub semnul asigurării unei permanente culturale lipovene. Astfel că, alături de elevii liceului, mai semnază și elevii membrilor al cercului literar de la Școala generală de 10 ani din Rodna, iar rubrica „Orașul nostru” este susținută de muzeograful Dan Demu.

Reamintim, cu acest prilej, că cenacul literar „Gînd tineresc” ce funcționează la Casa de cultură a orașului Lipova, și-a reînnoit activitatea în ședințe de lucru bilunare — în zilele de joi, ora 15.

prof. VASILE MAN

Cu asemenia oameni în jur lucrez în turndorie, și nicăieri nu mă simt mai bine ca aici. Tovarășii mei de muncă sînt nu numai meseriași neîntrecuți sau „dascăli” buni pentru tinerii care ne sînt partizani, ci ei sînt și oameni de o înaltă înaltă morală, pătrunși de simțul datoriei. Aceasta, pentru că în turndorie la noi își trăiește viața o puternică organizație de partid care știe că cu poștă îi un muncitor bun, înainte de a fi un om cu o înaltă conștiință patriotică.

PAVEL CIURDARU
muncitor în secția turndorie a Uzinei de vagoane

ÎNTR-O PERMANENTĂ ÎNCLEȘTARE CU OȚELUL

De-l iarnă sau miez de vară, de-l noapte ori zi, aici, în turndorie, temperatura e întotdeauna aceeași. Același este și febra muncii oamenilor, angajați într-un dialog viu și pasionant cu oțelul.

Eu îi cupos de mult, încleștarea lor dîră cu metalul mi se pare ceva obișnuit. Dar cineva străin, care ar intra pentru prima oară în turndorie la noi ar rămne ulmit de înălțimea tablou pe care-l oferă aici muncă.

La masa lui de lucru Ioan Born se pregădește tocmai pentru o nouă operație de turnare. Va crea din nou piese complicate, dar pentru comunistul Born meseria de muncitor nu mai are taine, nu-i mai pune probleme. Se înfrîdește cu ea de peste douăzeci de ani. Mă uit la el și-l văd ca într-un cadru familiar. Între Augustin Rivis, Petru Măcean, Ioan Bulurean, Gheorghe Budea, Octavian Popovici, Petru Istrău, Ludovic Fodor, oameni cu rădăcinile adînc în terenul meseriei, cu vechi stăte de muncă în turndorie.

L-am auzit într-o zi pe Petru Măcean, mîstru principal al secției, vorbindu-i unul turndor țîndr, că-tula îi predă ștafeta meseriei:

— Crezi dumnea că turndorii au lucrat întotdeauna ca acum, cu macarale și grînzii rulante care sîd le deservească întregul cîmp de lucru, cu mașini de format și de amestecat, cu debîtătoare mecanice și mașini aproape automate pentru sablat, sau cu stație pentru uscătul nisipului? Am apucat noi și vremea cînd în toată turndoria exista o singură macara pe care o mutam noi cu lanțurile, și toate celelalte munci grele din procesul de pregătire și turnare le făceam manual.

Avea dreptate mîstrul Măcean. Și nu strică să amintim tinerilor de unde am plecat și cît de mult înseamnă pentru noi toți, pentru ei, pentru munca și viața lor, politica de industrializare socialistă a țării, promovată consecvent de partidul nostru.

Partăși la rezultatele bune pe care le obține turndoria Uzinei de vagoane sînt și formatorii. „Vloara noastră” a colectivului. — așa înș numi eu pe Vasile Igit, Petru Troca, Vasile Jurcă, Mircea Costa, Aurel Mărinca și alții alții. Și aceasta pentru că ori de cîte ori văd un nou vagon modern lîndu-si drumul din uzină peste hotare sau chiar în parcul edilor noastre țarele mă gîndesc, nu o dată, dacă cel ce înțînesc acest vagon știa cîte operații, unele mai interesante ca altele, înțîn în alcătuirea lui. Iar printre cei care le realizează, ei, formatorii din turndorie au, după părerea mea, mîni mai îndemnatice decît niște bijutieri. De alții l-am auzit aprecieri de la unii

beneficiari de la Uzinele mecanice din Timișoara, Iași, București, Ploiești, și din alte orașe din țară, cîndora le turndir piese în colaborare.

In atelierul de curățat, creștit și sablat piese lucrează adevărații „clopitori” în țer. Din toată turndoria se poate spune că ei depun munca cea mai grea. Și m-aș mai încumeta să zic că de aici, dintre oameni ca mîstrul Florian Hodis, Ștefan Letor, Marin Brătulescu, Teodor Lingvar sau Traian Babdu, de-ar mai trăi azi marele nostru Brîncuși, și-ar putea alege urmași demni. Sentimentul vast de plese livrate de ei secțiilor de prelucrare mecanice, printre care cuplele pentru vagoane, suportii de sablot, rozețele, piesele pentru presine sau cutiile de uns sînt întotdeauna de calitate exemplară.

Cu asemenia oameni în jur lucrez în turndorie, și nicăieri nu mă simt mai bine ca aici. Tovarășii mei de muncă sînt nu numai meseriași neîntrecuți sau „dascăli” buni pentru tinerii care ne sînt partizani, ci ei sînt și oameni de o înaltă înaltă morală, pătrunși de simțul datoriei. Aceasta, pentru că în turndorie la noi își trăiește viața o puternică organizație de partid care știe că cu poștă îi un muncitor bun, înainte de a fi un om cu o înaltă conștiință patriotică.

social și economic al țării lor, precum și sprijinul multilateral de care acestea se bucură din partea statului.

A luat apol cuvîntul Dumitru Bejan, președintele CENTROCOOP, care, în numele organizațiilor cooperatiste din România, a salutat pe oaspeți.

Înainte de a intra în ordinea de zi, Mauritz Bonow, președintele A.C.I., a informat Comitetul Central, că în ultima sa ședință, Comitetul Executiv a aprobat cererea de primire în A.C.I. a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție din România.

Lucrările reuniunii continuă.

În cursul după-amiezii, participanții la reuniunea Comitetului Central al A.C.I. au vizitat „Cel de-al V-lea Pavilion de mostre București '71”.

lipși de orice legătură cu posibilitățile și capacitățile individuale. Ea n-a făcut nimic pentru a se realiza. Asemeni acestor țînere sînt Eva Zambo, Covaci Girela, Covaci Maria și alții care sînt sănătoase, pot să muncească și să câștige un loc onorabil în societate. Preferă însă să fie paraziti, să constituie povara generației țînere, să altereze frumusețea țînereții.

Am înțînuit apol țînere care destău o calificare, preferă să trăiască pu spinarea altora. Așa sînt Velina Pasca (21 de ani) Maria Marcovici (19 ani) care mîștinează „părăsirea locului de muncă printre-o „decep-

Într-adevăr, a fi artist esto un lucru minunat, dar cîte cîrîi al cîrîi țînere, despre cariera aceasta, despre studiul asidu al acestor oameni, despre greutățile prin care nu trecut marii actori? țînere visează, dar nu-l place nici să învețe, nici să muncească. A visa este trumoză întruclă vîsco. Înaintează, tonifică. Îndeplinirea țînere în comunicarea omului sentimentul fundamental al încrederei în forțele sîne, al conștiinței de sine. Dar ce vis este, acela al acestor țînere? Un vis steril, lipsit de orice suport real,

Cu scopul de a-l ajuta pe unii țînere care nu prețuesc munca și de a atenționa părinții să intervină consecvent și conștient în toată perioada educației propriului lor copil, am întreprins o anchetă în rîndurile acestor țînere care dîintr-o anumită comoditate și obișnuință nu vor să lucreze, fiind acceptați, dacă nu tolerați de părinți.

În o secție a miliției am asistat de vreo 10-15 ani și un lucrător de miliție:

- Ce-ai făcut, țînere, în vara aceasta?
- Am fost la mare.
- De unde ai avut banii?
- Sîtu eu?... am avut...
- Mama ta știa de plecarea țînere?
- Nu, înțînecă ne-am certat.
- De ce?
- Mi-a rupt pantofii cei mai frumoși.
- De ce?
- Spunea că nu sînt cumpărați cu bani cîștigați.
- Și dialogul e continuat... țînere, sîntă drăguț, cu ochi vîoi, a părăsit în primăvara aceasta an școlar. De atunci vagabondează în compania unor persoane certeale cu morală, a unor țînerești.
- Cu alte cuvinte, țînere bate joc de țînerețea sa, uitînd că are o mamă pe care o necăjește în fiecare

ANCHETĂ SOCIALĂ

ROMULUS POPESCU

(Cont. în pag. a II-a)

În visul tineretii să nu se cuibărească parazitismul

(Cont. în pag. a II-a)

PORUMBUL NU ERA AL SOACREI...

Să înserează. Ultimii cooperatori care au cules porumbul de pe țarșina CAP „Sintana” părăsesc cîmpul întorcîndu-se spre casă. A fost o zi bogată și sînt mulțumii. O parte din porumbul cules a și fost transportat în păle. Altul așteapă în grămezi.

În vremea aceasta din Arad porumbul țînere direcție, deocămdată necunoscută, basculanta cu nr. 31-19. La un moment dat părășește țarșina și duce înspre Oradea și se îndreapă spre unul din lanțurile cu porumb ale cooperativei „Sintana. Mașina oprește lângă grămezi de ștînere și din cablă coboară doi oameni. Incep să țarșare grăbiți corurile și le răștarșă în basculantă. Mașina este aproape plină. Motorul este pus în funcțiune, basculanta iese în drum și pleacă.

Relatarea de mai sus nu aparține imaginăției. Faptele sînt autentice, desl par de domeniul incredibi-

bilului. Hoții aveau pus la punct un plan pînă în cele mai mici detalii. Organizarea transportului, sacii și corurile pentru încărcat, cunoașterea perfectă a țarșinei de unde vor țara, traseul, ora cînd cooperatorii părășesc cîmpul, „apartenența” porumbului în cazul în care vor fi prinși.

SĂ-l urmărim din nou în drum spre Arad. Pînă la intrarea în Zimandul Nou, totul merge bine. Aici, o mașină de la serviciul circulației verifcă actele conducătorilor auto. Basculanța este învîțată să oprească și cei din cabină îngălbeneșc.

Al cui este porumbul pe care-l transportați? întrebă ofițerul.

— Al soacrei-mi, zice unul. Locuiește la Sintana și o mutăm la Arad. Aceasta e porumbul care-l primit ea pe zilele muncite la colectiv.

Și pentru că imaginara soacră nu putea fi dovedită, porumbul cu cel doi a pornit spre postul de miliție. Aici lucrurile au început să se lîmpezească. Hoții au recunoscut că porumbul era furat din perimetrul CAP „Sintana”. Cine sînt aceștia?

Profilul lor moral, faptele lor și prezinția de la sine, indivizii cărora nu le place munca cîștită și încercă prin orice mijloace să trăiască din furt și înșelăciune. Amindoi însă au o calificare — conducători auto. IOAN TALPES, din Arad Calea 8 Vinătorii nr. 41, a lucrat ca moșcosterist la CLP Arad, iar IOAN CRISAN, tot din Arad, str. Avrig nr. 41, ca și conducător auto la ICA.

Asadar, hoții aveau posibilitatea să-și cîștigne cîștigul plineu, dar în goana după înăvîșire porșeră să țure cu camionul din avutul obștesc.

— Ce le-a determinat să țure țînere am întrebă pe Ioan Crisan.

— Îmi trebuia 50 de lei să plă-

Sport Sport Sport

Despre adversara textiliștilor în turul doi al „Cupei UEFA”

Zaglebie Walbrzych — o echipă mai puțin cunoscută...

După cum se știe fotbalistii de la U.T.A. au debutat cu dreptul în competiția europeană „Cupa UEFA”, rezervată echipelor de club. Intrecând formația austriacă „Austria Salzburg” cu scorul general de 5:4 (4:1 la Arad și 1:3 la Salzburg) textiliștii și-au cucerit, pe merit, dreptul de a evolua și în turul doi.

Tragerea la sorți, care a avut loc zilele trecute în saloanele hotelului „Jugoslavia” din Belgrad, a fost destul de favorabilă pentru arădeni. Reprezentantii noastre, sorșii i-au desemnat ca adversari formația poloneză „Zaglebie Walbrzych”, o echipă mai puțin cunoscută în fotbalul european. Și e normal, din moment ce Zaglebie a promovat în prima divizie a campionatului țării sale abia în anul 1968. Cu toate acestea nu putem afirma, nici pe departe, că U.T.A. poate fi considerată de pe acum calificată în turul III, că cele două meciuri cu formația poloneză constituie doar o formalitate. Să ne gândim numai la faptul că în campionatul trecut, în compania unor formații ca Legia Varșovia și Górnik Zabrze, Zaglebie Walbrzych a ocupat locul trei. În plus am mai amintit și faptul că în primul tur al „Cupei UEFA” ea a eliminat cunoscuta formație cehoslovacă Union Teplice, pe care a înțeles-o atât la Walbrzych (1:0) cât și la Teplice (3:2). Aceste elemente ne fac să credem, deși nu cunoaștem în detaliu valoarea adversarului, că avem de-a face cu o reprezentanță meritorie a fotbalului polonez, cu o echipă dornică de afirmare și pe plan european. Și apoi nici U.T.A. nu a fost prea cunoscută pe arena europeană și mondială până la „escaladarea” Feijenoord-ului. De atunci însă ea a câștigat aprecieri unanime și un prestigiu, pe care îi merită cu prisosință. De aceea simțim convins că înțelegerea băieților de la U.T.A. vor primi cu toată seriozitatea acest joc și se vor pregăti în consecință. Nu putem crede că ei vor lăsa să se scape prilejul calificării în turul III al „Cupei UEFA”...

Ce știm despre Zaglebie Walbrzych? În primul rând că este echipa minerilor din Walbrzych, un oraș destul de mare, cu aproximativ 120.000 locuitori, care se află în sudul Poloniei nu departe de granița cu Cehoslovacia. Este o formație omogenă care nu cuprinde nume sonore în prezent nu are nici un internațional. Pot fi amintiți doar foștii internaționali Szeja și Stachula. Jucătorii sînt, în marea lor majoritate, înclinați cel mai mult către Pawłowski (18 ani), urmat de Kwiatkowski (20 ani) și Jan Nowak (23 ani).

Zaglebie, antrenată de Jerzy Nikiel, este o formație cu multă ambi-

ție, care s-a dovedit a fi greu de deplasat pe teren propriu. Ea folosește formula de așezare 1-4-3-3. Iză și „11”-le folosit în majoritatea partidelor de până acum: Szeja — Pietraszewski, Pazdior, Cieszowiec, Szlykowiec, Galas, Staciula, Odsterczył, Pawłowski, Nowak Kwiatkowski.

Prima confruntare dintre cele două formații va avea loc la Walbrzych în ziua de 20 octombrie iar returul la Arad (3 noiembrie). Ce va fi în primă mână? Vom vedea. Aveam încrederea că textiliștii se vor comporta onorabil.

ȘT. IACOB

U.T.A. - Politehnica Timișoara 3-1 (3-0)

U.T.A. a susținut ieri la Timișoara un meci amical în compania formației Politehnica. Jucători fără feret (bolnav) și Popovici (plecat în lot) U.T.A. a oferit spectatilor un adevărat spectacol fotbalistic mai ales în prima repriză Dominind tot timpul jucătorii ară-

deni au marcat de trei ori prin Dumbrăanu, Petescu și Kun. De notat că după pauză echipa textiliștilor a fost lipsită și de aportul lui Vidac, Domide, Brosovski și Kun Politehnica a marcat din 11 m, Both ratind și el o lovitură de la 11 m.

Trăgătorii de la UTA în primul eșalon

În cadrul clubului UTA funcționează și o secție de tir (condusă de antrenorul I. Popovici), care a început să se afirme, obținind în ultimul timp o serie de rezultate valoroase. Cole mai recente au datorat de a ne înălța convingerea că trăgătorii textiliști deslășoară o activitate rodnică. Astfel, la concursul „Criteriul juniorilor mici”, desfășurat recent la Iosif, sportivul Gheorghe Csik a ocupat primul loc în proba de pistol cu aer comprimat. Apoi, la campionatele naționale de juniori, disputate la București, trăgătorii de la UTA s-au impus în primul eșalon. Echipa masculină de

pistol sport a cucerit titlul de vicecampionă. Ea a realizat 1066 p. ocupând locul doi după formația Linemo (1074 p). De remarcat că arădenii l-au înțrecut pe sportivul de la Steaua, care au delinut recordul țării pe echipe. La această competiție formația UTA, a avut următoarele componente: Mihai Bujdei (15 ani), revelația campionatului, a ocupat locul III la individuale, Mihai Cătană și Constantin Tăgulescu.

În competiția rezervată juniorilor, textiliștii Silvia Bujdei s-a clasat pe locul III la individual cu 537 p.

Teatre

TEATRUL DE STAT
anunță deschiderea stagiunii 1971-1972, cu premiera: **INTE-RESUL GENERAL** de Aurel Baranga.

PROGRAMUL SPECTACOLELOR
— Sîmbătă, 9 octombrie, ora 19.30: Interesul general, abonament seria A.
— Duminică, 10 octombrie, ora 15.30: Interesul general; la ora 19.30: Interesul general, abonament seria B.

Publicul este rugat să respecte ora de începere a reprezentațiilor. Copiii sub 7 ani nu au acces în sala de spectacol.

TEATRUL DE MARIONETE:
Duminică, 10 octombrie, ora 10.30: Harap Alb.

Cinematografe

DACIA: „Omul orchestră”. Orele: 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30.
STUDIO: „Cele 7 logodnice ale caporalului Zbruev”. Orele: 10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.

MUREȘUL: „Fotili”. Orele: 10, 12, 16, 18, 20.

TINERETULUI: „Haiducii lui Săp-teci” și „Zestrea domniței Ralu”. Orele 9, 15, 18.30. De la ora 12.30 Filme documentare.

VICTORIA: „Pe luciul gheții”. Orele: 11, 15, 17, 19.

PROGRESUL: „Omul din Sierra”. Orele: 17, 19.

GRADISTE: „Departa de lumea” dezlănțuită.

SOLIDARITATEA: „Ingerii negri”. Ora 19.

LİPOVA: „O floare și doi grăd-nari”.

PECICA: „100 de carabine”.

INEU: „Cum am declansat el doi-lea război mondial”.

CHIȘINEA CRIS: „Pretul puterii”.

SINTANA: „Si cali se impusca nu-i asa?”

NADLAC: „Fantasma”.

CURTICI: „Geneva de Brabant”.

PINCOTA: „Povestile piticului Bimbo”.

ȘIRIA: „B. D. Intră în acțiune”.

SEBIS: „Povestile piticului Bimbo”.

BUTENI: „Omul din Sierra”.

VINGA: „Ursul și păpușa”.

CONCERTE

Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat Arad, prezintă sîmbătă, 9 octombrie, ora 20 și duminică, 10 octombrie 1971, ora 11 în sala Palatului cultural un **CONCERT SIMFONIC**.

Dirijor: **CONSTANTIN BOBESCU** — Artist emerit.
Solistă: **TEODORA LUCACIU** — Artistă emerită.
În program: Mihail Jora: Suita de balet: „La piață”; Arii din opere; J. Brahms: Simfonia a II-a.
Biletele se găsesc la agentie, iar înainte de concert în casa Palatului cultural
Programul de mai sus, va fi executat și în orașul Lipova în ziua de 10 octombrie 1971, orele 17.

Televiziune

Vineri, 8 octombrie
18.00 Deschiderea emisiunii. Căminul. 18.30 Lumea copiilor. Daniela și Aschiuță dirijorii vremii. 19.10 Publicitate. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 Telediscurul de seară. 20.10 Cronica politică internă de Eugen Mandric. 20.25 Muzică populară. 20.40 Emisiune de știință. Chimia în lumea de azi... Chimia deceniilor viitoare. Personalități științifice din sate țări europene vă prezintă în această seară problemele actuale și de perspectivă ale chimiei. 21.20 Film artistic: „Dragostea lui Serafim Frolov”. Producție a studiourilor sovietice (după o nouă de K. Simonov). 22.35 Șlagăre dense. 22.50 Telediscurul de noapte.

TIMPUL PROBABIL

Centrul meteorologic Arad comunică pentru 8 octombrie: vreme nestabilă cu cerul variabil, temporar noros. Izolat, în special în zona muntoasă, se vor semnala averse de ploaie. Vîntul va sufla moderat cu intensificări locale din nord-vest. Temperatura staționară. Minimele vor fi cuprinse între minus 2 și plus 2 grade iar maximele, ziua, între 9 și 14 grade. Dimineata se va semnala brumă la sol.

Cooperativa „Vremuri noi” Arad

execută orice fel de reparații și întrețineri lunare pentru mașini de calculat și scris, prin atelierul din str. Unirii nr. 10, precum și la beneficiar pe bază de contract sau comandă.

Lucrările se execută cu personal de specialitate și cu garanție de la 3 la 6 luni.

(899)

Secția drumuri și poduri Arad

str. Ardealului nr. 39/a

organizează un concurs pentru ocuparea unui post de maistru de drumuri în ziua de 15 octombrie 1971.

Salarizarea conform H.C.M. 914/1968.

Informații suplimentare se dau la telefonul 1-29-15.

(898)

Autobaza Arad

str. Ocșko Terezia nr. 95

angajează urgent

- MECANICI AUTO
- ACUMULATORIȘTI
- ȘOFERI

Informații suplimentare la serviciul personal al întreprinderii.

(901)

I.I.S. „ARĂDEANCA” ARAD

str. Gh. Dimitrov nr. 81-85

recrutează băieți pînă la 30 de ani, absolvenți ai liceului teoretic, cu stagiul militar satisfăcut, în vederea deschiderii unui curs de specializare postliceală de scurtă durată pentru meseria de sculari.

Informații suplimentare la biroul personal al întreprinderii zilnic, între orele 11-14.

(900)

Uzina de fabricații, reparații și montaj în agricultură Arad

str. Steagului nr. 1

ANGAJEAZA

pentru activitatea de construcții, se- re și solarii:
— INGINER CONSTRUCTOR
— TEHNICIAN INSTALAȚII
— NORMATOR
— ATAȘAMENTIST
— ȘEF DEPOZIT
— TEHNICIAN APROVIZIONARE

MAI ANGAJEAZA:
— MECANICI AGRICOLI
— LACATUȘI
— SUDORI
— SCULERI MATRIȚERI
— STRUNGARI
— LACATUȘI REPARAȚII MAȘINI UNELTE

CONDIȚII DE ANGAJARE CONFORM H.C.M. 914/1968.
DE ASEMENEA MAI ANGAJEAZA:
— MUNCITORI NECALIFICAȚI pentru cursurile de calificare de scurtă durată în meseriile de:

— LACATUȘI CONSTRUCȚII MONTAJ
— SUDORI

Condiții pentru angajare: să fie absolvenți a 7-8 clase, cu stagiul militar satisfăcut, cu domiciliul în județul Arad. Informații suplimentare se dau zilnic la serviciul personal al uzinei, telefon 1-64-90, 1-64-91 interior 10.

(897)

Regionala de căi ferate Timișoara

recrutează candidați pentru cursuri de specializare postliceală în meseriile de:

- ELECTROMECHANIC S.C.B. (semnalizare, centralizare, bloc) cu durata de 10 luni (se scolarizează la Timișoara).
- ELECTRICIAN ELI-IFTE (energie, lumină, forță) — instalații fixe de tracțiune electrică cu durata de 9 luni (se scolarizează la Timișoara).
- ELECTROMECHANIC T.T.R. (telefonie, telegrafice, radio) cu durata de 9 luni, se scolarizează pe specialități după cum urmează:
— radiocomunicații la București
— centrale telefonice automate la Brașov
— sisteme și circuite de curenți purtători la Iași
- centrale telegrafice automate la Craiova.

Condiții de admitere: Absolvenți de liceu, cu și fără bacalaureat, vîrsta 18-43 ani, cu domiciliul stabil pe raza regională C.F. Timișoara. Examenul de admitere se va ține pentru toate specialitățile în ziua de 20 octombrie 1971 la Grupul Școlar de Calificare C.F.R. Timișoara, str. C. Rădulescu nr. 1 și va consta dintr-o probă scrisă și orală la matematică și fizică.

Inscrierile se fac pînă în preluarea examenului la Grupul Școlar C.F.R. Timișoara și pînă în data de 16 octombrie 1971 la sediul Secțiilor ECT 1 și 4 Timișoara, ECT 2 și Atelier CT Arad, ECT și IFTE Caransebeș, precum și la sediul Diviziei Lini și Instalații C.F.R. din Timișoara, B-dul Republicii nr. 13.

ACTE NECESARE: cerere de înscriere, certificatul de naștere în original și copie, actul de studii original, certificat de sănătate eliberat de circumscripția medicală de care aparține. Pe timpul scolarizării elevii vor beneficia de o bursă de 400 lei, iar cei proveniți din timpul muncii de salariul mediu pe ultimile 3 luni, cazare gratuită și masa contra cost.

Informații suplimentare se pot primi de la fiecare Secție ECT în parte, cît și la Divizia L/1 biroul personal și învățămîni, telefon 1-49-50 interior 690.

(902)

continuări din pag. 1 • continuări din pag. 1 • continuări din pag. 1

Porumbul nu era al soacrei...

doi ani tot pentru furt din avutul obștesc?

— Ba da!

Am relatat dialogul acesta pentru a vă da seama de nimicnicia, acrestul hot, recidivist, client al penitenciarului. Că este un element decăzut, care în repetele rânduri a fost condamnat pentru furt nu mai este nevoie să amintim. Vrem însă să transcriem opinia tovarășului Ioan Lupu, șeful serviciului personal de la ICA.

— Ioan Crișan a fost angajat la noi în luna februarie 1971 iar în 28 mai l-am desțcut contractul de muncă pentru că lăra nici o aprobare a transportat balast în zilele de 17, 19, 20 și 21 mai.

Iată că cele „trei roabe” sînt de fapt patru basculante pe care le-a vîndut celuilalt hot — Ioan Talpes care își construiește casă. „Sincenitate” celorlalți răspunsuri relesu din dialog.

Indivizul cu care Ioan Crișan s-a înfălțat la hojla pare un om onest. E volnic și puternic, în stare să răstoarne munții, dar nu se încumeta. El trăiește „modest” din cît câștigă cu molozierii CLP. Așa zice că a reușit să-și facă „căsuța” cea nouă.

În răspunsurile pe care mi le-a-

dat făcea pe naivul, pe neștătorul, aruncînd vina pe Ioan Crișan. Eu n-am știut nimic: zicea că e porumbul soacrei-si.

— Ce nu-l cunosc eu pe Talpes? n-oua replicat Crișan. Nu este el ațit de prost să nu-și dea seama că turăm din avutul cooperativist?

— Dar cele 541 kg porumb și 350 kg grlu care au fost găsite acasă, de unde le-al luat?, l-am întrebat pe „nevinovatul” Talpes.

— Din grădina, a venit răspunsul. N-ai văzut că am porumb în grădina...

— În grădina sînt doar vreo 200 de tutei, iar grlu nici n-al semănat.

— Am mai cumpărat și din piață...

Rămîno ca organele în drept să stabilizească și proveniența acestor produse, dar cele peste 800 de kg porumb și grlu cu care tractoristul a fost prins constituie suficient motiv pentru a îl trimiși în judecarea pentru furt din avutul obștesc.

Faptele descrise aici s-au petrecut recent — în noaptea de 4 spre 5 octombrie. Măsurile care se luau împotriva unor activități de indivizi sînt se vere, operative. Societatea noastră nu poate admite în sine și indivizii de solul acestora, certai cu munca, cu legile, cu normele moralei socialiste.

care le-a urmat i se potrivește numai un post de funcționară. A-ceasta este una din pretențiile pe care Varvara le-a revendicat la Comitetul municipal UTC după ce e refuzat să ocupe un post de centralistă telefonică și o calificare prin angajare la „Tricoul roșu”.

Desigur, părintii acestel tinere, fund pensionari, se întrebau nu de puține ori ce să facă, dar nu găsese soluții. Nu crezi, Varvara, că ar trebui să găsești o soluție care să facă cinste casei în care locuiești, mamei și tatălui tău, vîrștel tale care numără numai 18 ani?

Dacă sînt părintii care regretă atitudinea lor de toleranță față de copii, gîndindu-se acum, după clivia ani de indiferență, aproape în imposibilitatea de a interveni cu o eficacitate de sută la sută, sînt cauzi unde părintii nu manifestă o îngrijorare prea mare față de copiii lor. Este cazul părinților Mariei Feblan, o tinăra de 20 de ani, calificată în industria lepelului. Recent, Comitetul municipal UTC l-a găsit acestel tinere un loc de muncă, la „7 Noiembrie” însă mama sa, care caută în discuții să diminueze vina ilcei sale, nici nu s-a prezentat cu Maria pentru a fi angajată. Iată deci că nici atunci cînd l se servește „pe tavă” un loc de muncă, leșezul nu catadiccesc să-l ia. Astfel de persoane ca Maria Feblan ar trebui să poarte stigmatul lomei, iar oamenii să-i ocotească.

Un caz mai deosebit îl prezintă frații Peter Gheorghe și Ludovic care pe strada Cloșca din Arad în vîrstă de 16, respectiv 17 ani, locuiesc în apartamentul mamei decedate, folosind pentru existență pensia de urmaș. Nici acești tineri nu sînt încadrați în timpul muncii. De la sectorul de miliție am aflat că sînt niște băieți talentați, foarte buni desenatori și cu inclinaiții tehnice deosebite. Tatăl lor, care locuiește în Arad, ar fi putut și poate și acum să discute cu acești copii, să-i îndrumo spre niște meserii pentru că talentul lor să nu se irosească în van și să fie folosit în scopul formării lor și nu în alte scopuri. Se pune întrebarea: cum justifică acest tată, indiferența sa totală față de proprii lui copii?

Reflectînd asupra cazurilor înfălțite, constatăm că părinții tinereilor amintii nu l-au obișnuit cu munca, cu deprinderile fizice. Faptul că nu există mentalități de genul „lasă, eu să muncesc, copilul să trăiască bine”, este o gravă greșeală educativă. Faptul că nu i s-a însușit respectul și dragostea față de munca, a îngustat în mod neașteptat și nejustificat aspirațiile copilului.

Ignorarea frumuseții existenței a necesității de-a înobiliza muncile prin producerea unui lucru util societății mutilează nu numai perspectiva de viitor a tinereilor, conceptia despre viață, despre locul în care trăiește în societatea noastră, dar și întregul lor destin.

Este o datorie a părinților să dezvolte sentimentul dragostei față de muncă. Este o datorie publică, socială să combatem asemenea mentalități. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfățuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologic și al activității politice și cultural-educative, trebuie „să luăm măsuri hotărîte ca nimeni să nu poată trăi fără a ucrticipa la activitatea productivă. Să combatem, de asemenea, mentalitatea acelor părinți care dintr-o grijă exagerată, prost înțeleasă, își copii ocășă, îi înțrețin fără muncă, îi ajută să nu se încadreze în activitatea socială”.

De asemenea, atit părintii cît și tinereii trebuie să fie convinși că există un numitor comun al tuturor viselor și aspirațiilor: voința de a tuncii fără preget, de a fi folositor ție însuși și societății.

În visul tinereții să nu se cuibărească parazitismul

n-au știut să intervină la timp în educația sa.

Este bine știut că adesea copiilor le lipsesc elementele de apreciere și atunci aceste sînt inclinații să profere soluții mai ușoro în viață sau să se laso la voia întâmplării. Tocmai în acel moment și nu mai tirziu trebuie să intervină părinții și educatoții, să-i informeze cu obiectivitate asupra unor lucruri, să discute de la egal la egal, să se ferească de a apărea în fata lor drept judecători și cei mai teribili sfătuitoți. Poate că și părinții lui Terente, bălăul care preferă să „clupească” pe un prieten de o ce-

lea și să mănînce fără să aducă în casă un ban lucrat de el, n-oua fost lingă băiat, informîndu-l desu pe problemele vieții și astfel nu l-au putut obliga, să-și reexamineze problemele care-l frămîntau. Dar Terente Dragoș ar putea să curme această comoditate și încezeală. Este matur în gîndire și ar putea, pîntr-un efort să rupă cu obișnuința de a nu face nimic.

În situații asemănătoare se găsesc și Elena Bărbuș și Doana, o fată inteligentă, cu posibilități mari, care nu vreo în ruptul capului să caudă de effort. Varvara Draga care pretinde că la cele 10 clase pe-

Nici un bob lăsat pe cîmp

doavka, cărușii Iosif Kundla, Ștefan Avram și alții.

Un ritm intens la transportul porumbului de pe cîmp se constată și la cooperativa agricolă din Craiva, unde toate atelețele și camioanele unității reușesc să transporte zilnic întreaga recoltă la plătire fără a rămîne nimic atără. Nu tot așa se procedează la cooperativa agricolă din Bellu unde lipsa mijloacelor de transport, rezolvată abia în ul timul timp, a lăcut ca pînă marți: să mai existe 20 vagoane porumb de transportat. Din această cauză a rămas mult în urmă și acțhierea obligaiilor către stat. Față de ritmul recoltatului sînt deficitare la această acțiune și cooperativele a-

gricole din Chișla și Măruș, în vreme ce cooperativa din Susaș, vecină cu ele, a achitat în bună parte obligațiile la această cultură. Am vrea să mai subliniem și o altă deficiență căreia trebuie să i se, pună capăt cît mai repede, pentru a se evita pierderile de recoltă. Este vorba de treratul trilateral din raza consiliului Intercooperatist Bellu care se lărgănează de ritua săptămînil din cauza nereparării dispozitivelor de către S.M.A. din aceeași localitate. Creдем că este de datorie a conducerii acestel stagiunilor de a rezolva cît mai urgent această problema pentru a nu se produce diminuarea producției de trifolene.

ERGONOMIA

Știința productivității maxime cu efort minim

MASĂ ROTUNDĂ

Ne întâlnim tot mai frecvent cu această noțiune, de dată relativ recentă, ergonomia, știință complexă care pune în centrul preocupărilor sale omul și cauzele, pe căi multiple să optimizeze raportul dintre acesta ca element esențial al producției materiale, mașină și mediul în care lucrează.

Pe treptele istoriei stăndul relațiilor dintre om, mașină și mediul cu noștre faze structurale deosebite. Dezvoltarea extensivă a pus pe primul plan antrenarea a tot mai multe resurse (oamenii, utilajele, materiile prime și materialele, construirea de fabrici, etc.). În această perioadă, când forța de muncă se găsea din belșug, omul nu a fost luat prea mult în considerare. Abia în etapa dezvoltării intensive, când un anumit grad de dezvoltare a tehnicii sporește producția, când resursele materiale și umane, tot mai mult solicitate, încep să fie limitate, creșterea în continuare a producției reclamă și alte resurse ca mecanizarea, automatizarea, organizarea științifică, metode de conducere modernă, ș.a. În această etapă, când oamenii de știință care se ocupă cu studiul muncii și al factorilor care o influențează pătrund tot mai mult în întreprinderi, se ajunge la concluzia că productivitatea muncii este influențată negativ de condițiile nefavorabile de lucru care atrag după sine consumuri suplimentare de energie fizică precum și suprasolicitarea funcțiilor psihice ale muncitorului ca atenția, memoria, capacitatea de decizie, etc., cauzând apariția prematură a oboselii.

Se poate deci afirma că ergonomia a apărut, în primul rând, ca studiu al oboselii și se manifestă în procesul muncii, că acest ansamblu de discipline care reunește într-o singură știință cercetările psihologului, medicului, sociologului, inginerului, fiziologului și economistului își propune ca scop esențial optimizarea relațiilor dintre om, mașină și mediul în care lucrează acesta, dar nu exclusiv în sensul clasic, cunoscut, al adaptării omului la tehnică, ci dimpotrivă al adaptării mașinii, a mediului de muncă în general, la posibilitățile și cerințele omului.

Știința care orientează spre obținerea unor productivități ridicate cu eforturi cât mai reduse, ergonomia utilizează mai multe direcții de cercetare ca: legile oboselii și căile de combatere a acesteia, studierea dimensiunilor antropometrice ale omului în vederea proiectării unor utilaje și scule, a factorilor de ambianță fizică (lumina, temperatura, aerisire, umiditate, culoare, zgomot, trepidatii, irradiații) și a factorilor de ambianță psihică legați de relațiile de muncă, repaus, odihnă, etc.

Ca știință cu adânc implicatii în viața socială și economică, ergonomia câștigă tot mai mult teren și în țara noastră. Deși preocupările din acest domeniu sînt deosebit de mult prezente în instituțiile de cercetări, interesul pentru ergonomie începe să pătrundă și în întreprinderi, cu rezultate care o împun tot mai categoric. Recentă Conferința de ergonomie a furnizat succințele exemple care dovedesc că procesele de organizare a producției, tehnologice, sînt atît de complexe încît depășesc capacitatea de cuprindere a specialiștilor dintr-un singur domeniu, solicitînd colaborarea obligatorie a două, trei sau mai multe discipline. Apare astfel la ordinele zilei cercetarea ergonomică, furnizarea competență a unor propuneri de măsură în scopul asigurării unui regim de muncă optim cu mai puține solicitări fizice și psihice și implicit cu rezultate superioare în creșterea productivității muncii.

Aceste preocupări, deși în fază de planșetă, suscită tot mai mult interes și în rândurile oamenilor de specialitate din industria județului nostru. Rezultatele ce se obțin, dar mai ales ceea ce trebuie înțeles și pe seama apelului categoric la ergonomie, au făcut obiectul de discuție al prezentelor mese rotunde organizate de ziarul „Flacăra Roșie”, în colaborare cu Cabinetul Județean de organizare științifică a producției și a muncii.

Redăm în cele ce urmează aspectele esențiale ale dezbaterilor:

la care au participat: ing. Pompiliu Munteanu, directorul Cabinetului județean de organizare științifică a producției și a muncii; Dumitru Stancu, inspector șef al Inspectoratului pentru protecția muncii; dr. Cornel Trofin, inspector sanitar de stat șef; ing. Victor Farcu, adjunctul șefului serviciului de organizarea producției la Uzina de vagoane; ing. Gheorghe Hirsch din serviciul de organizarea producției — Uzina de vagoane; Alexandru Kallikiewits, inginer principal,

serviciul de organizarea producției, Uzina de strunguri; Paul Gheorghiu, economist principal la serviciul de organizarea producției, Uzina de strunguri; ing. Robert Bernath, șeful serviciului de organizarea producției, Uzina de reparatii; Alexandru Panits, șeful serviciului de organizarea producției, Uzina textilă „30 Decembrie”; Mircea Stancu, psiholog, uzina „30 Decembrie”; ing. Nicolae Lubeck, șeful serviciului de organizarea producției, fabrica de ceasuri „Victoria”.

Pretutindeni, ergonomia să fie la ea acasă

În acest cadru, al necesității de a întreprinde cercetări ergonomice pretutindeni unde există activitate umană și-a plasat discuția pe care a purtat-o la masa rotundă economista PAUL GHEORGHIU, de la Uzina de strunguri, recent înalors de la Conferința de ergonomie ca a avut loc la sfîrșitul lunii septembrie la București.

Această discuție, deși în organizarea unei economii moderne nu poate să nu lăsa seama de existența și cu-nosterea celor două mari categorii de forțe productive — umane și tehnice — de relații dintre ele, Paul Gheorghiu, folosindu-se de numeroase aspecte prezentate la conferință, sublinia adevărul că ergonomia se impune nu numai în sfera producției materiale, ci și în afara ei, începînd cu procesul de învățămînt. În scopul formării tinerilor — ca membrii cîți mai aiți societății, cu calități cerute de domeniul de activitate pentru care se pregătesc.

Fără să ne îndepărtăm prea mult de subiectul convorbirilor noastre — ergonomia în sfera producției materiale, ca și știința care orientează munca spre obținerea randamentului maxim prin efort minim — vom preciza totuși că participanții la masa rotundă au arătat un deosebit interes pentru ergonomie în procesul de perfecționare și modernizare a învățămîntului. De altfel lucrul e explicabil întrucît de aici, din învățămîntul de toate gradele, își recoltează producția forța de muncă necesară. Sub acest aspect psihologul MIRCEA STANCU observă:

— Din discuții cu mai mulți tineri școlari veniți să lucreze la noi în uzină ca și din convorbirile avute cu alți tineri, am putut constata că alți școlari cîți și pînă în se ocupă prea puțin și nu la timpul potrivit de cunoașterea tîmărului spre profesia pe care și-o va alege. De aceea, nu sînt rare cazurile cînd după doi—trei ani de activitate, negăsind în meseria învățată ceea ce dorea să găsească în viață, își manifestă dorința de a lua într-un alt domeniu de activitate.

Ing. VICTOR FARCU: La ceea ce stătea în vorbă Stancu, adăugăm de foarte multe ori mai intervine și contribuția defavorabilă pe care o are primul mediu de muncă cu care în contact tîmărul proaspăt venit în producție. Creșterea unui mediu propice, colectivul, deci noi toți, avem datoria să contribuim la formarea conștiinței profesionale a tîmărului, să-l sudăm mental de meseria aleasă. Dar, imaginăm-vă un climat de muncă defavorabil, caracterizat prin indisciplina, sau pur și simplu un loc de muncă văduvit de condițiile materiale care să-i permită să vadă realitatea frumusețea meseriei. În acest caz, în pînă în momentul venirii în uzină, el nu are nici o idee despre ceea ce va face și nu are nici o idee despre condițiile de muncă pe care le va avea. În aceste condiții, el nu are nici o idee despre ceea ce va face și nu are nici o idee despre condițiile de muncă pe care le va avea. În aceste condiții, el nu are nici o idee despre ceea ce va face și nu are nici o idee despre condițiile de muncă pe care le va avea.

Ca toate că un singur invitat la masa noastră rotundă participase anterior la Conferința de ergonomie, problemele cercetării de profil au fost abordate de către acest nucleu restrîns de specialiști din industria județului nostru în maniera în care ele au fost dezbătute și la conferință. S-a dovedit astfel, încă o dată natura dialectică a dezvoltării, viața, activitatea practică impunîndu-și metodele cele mai adecvate perioadelor și condițiilor materiale existente.

Ca metodă de muncă esențială în cercetările ergonomice s-a propus cu prioritate, activitatea în echipe complexe, pornindu-se de la premisa că specialiștii aparținînd disciplinelor care studiază omul în procesul de producție să facă, investigații și să caute soluții de îmbunătățire a relațiilor om—mașină—mediu, de pe pozițiile fiecărui din disciplinele lor și, ulterior, să le coreleze armonios pentru a elabora un tot încheiat de măsuri eficiente alături de raportul rentabilității cîți și sub acela de a fa-

la locurile de muncă pentru care deși este o treabă foarte bună, este făcută totuși în contratimp. Vreau să spun că facem de multe ori testarea unor muncitori care s-au decis pentru o meserie fără să aibă nici un fel de aptitudini pentru ea, poate pur și simplu pentru că nu au reușit să intre acolo unde ar fi dorit, sau au acceptat-o numai pentru a face pe placul părinților, sau a răspunde unor sentimente de vanitate personală.

MIRCEA STANCU: Pentru al doilea aspect mult discutat aici, acela al asigurării unui climat de muncă favorabil, al așa zisului spirit de echipă, eu cred că este necesar să întocmim teste pentru toți cei pe care intenționăm să-i recrutăm în muncă de conducere, începînd de la șeful de echipă, brigadă, atelier, secție sau serviciu. Aceasta pentru că s-a dovedit că polițiști un foarte bun muncitor executant, dar nu și un bun organizator, coordonator și conducător de colectiv.

Ing. POMPILIU MUNTEANU: În strînsă legătură cu aceste două propuneri consider că s-a lăsat și o trelă la fel de importantă, privind înarmarea cu cunoștințe de ergonomie a tuturor salariaților, începînd, nu cu șeful de echipă și maestrul ci chiar cu muncitorul și continuînd cu șefii de secții și servicii, cu accent deosebit asupra conducătorilor compartimentelor de organizarea producției și a muncii și a conducătorilor de întreprindere care sînt adevărații „proiectanți” ai activității multilaterale din unitatea economică respectivă.

Dacă s-a căzut de acord că ergonomia trebuie să fie prezentă pretutindeni unde există activitate umană, înseamnă că noțiunile de ergonomie, ca știință complexă privind relația om—mașină—mediu, trebuie să fie prezente și în programul de reciclare a cunoștințelor tuturor categoriilor de salariați din economie.

Utilitatea echipei complexe

Progresul tehnic contemporan condiționează competitivitatea unui produs nu numai de suma calităților lui tehnico-funcționale ci și de o deservire cu un consum minim de energie umană. Pornind de la acest considerent este absolut necesar ca principiile ergonomice să fie respectate încă în faza de proiectare a unor produse cum sînt mașinile unelte, utilajele, sculele și dispozitivele, acordîndu-se o atenție deosebită adoptării mijloacelor de muncă la posibilitățile optime ale organismului uman.

Certificatul prin care specialiștii confirmă că un utilaj a fost realizat cu respectarea acestor cerințe, prezintă o deosebită valoare, el fiind, mai ales pe piața internațională, o reclamă dintre cele mai eficiente. Participanții la masa noastră rotundă au avut bucuria să alecă la noi în țară, prin cercetări laborioase întreprinse de IERCAM (Institutul de expertiză și recuperarea capacităților de muncă) în colaborare cu Uzina de strunguri din Arad, strungul universal SNA 630 a obținut, printre cele dintîi produse românești, atestatul ergonomic.

Obținut pe baza efectuării unor analize complexe asupra solicitărilor fizice și psihice ale muncitorului care a efectuat timp de opt ore diverse operații pe acest strung, (variația tensiunii arteriale, consumul de oxigen, funcția cardiacă, gradul de concentrare a atenției etc.) atestatul ergonomic a cerut în prealabil constructorilor de strunguri să ia în considerare la proiectare și de montaj care au condus la reducerea forțelor necesare manevrării mașinii. Astfel noul certificat este, nu numai o bună prezentare pentru strungul SNA 630 dar și un ansamblu de norme pe care uzina le poate utiliza pe viitor la concepția altor mașini-unelte așchite-

prinderile efectuarea unor studii. În procesul muncii apar atît de fenomene pe care noi nu avem posibilitatea să le studiem și să le combatem în mod științific. Fluctuația de cadru, unele absențe, apariția unor aspecte de indisciplina tehnologică, nerezultate, în anumite secții sau schimburi, a normelor sau a coeficientului de schimb sînt doar cîteva dintre problemele care s-ar putea rezolva nu prin măsuri de circumstanță, ci, temeinic, ca rezultat al unor cercetări competente.

PAUL GHEORGHIU: Valoarea echipelor complexe de ergonomie este, fără doar și poate, incontestabilă. Dar și pînă la înființarea lor, sau a unui laborator de cercetări ergonomice, stă în puterea noastră, a întreprinderilor, să facem ergonomie colectivă, de optimizare a condițiilor de muncă și a climatului muncii, apelînd la sprijinul literaturii de specialitate, la colaborarea cu institutele de specialitate, la propria noastră competență.

Atestatul ergonomic — un nou certificat de calitate

Progresul tehnic contemporan condiționează competitivitatea unui produs nu numai de suma calităților lui tehnico-funcționale ci și de o deservire cu un consum minim de energie umană. Pornind de la acest considerent este absolut necesar ca principiile ergonomice să fie respectate încă în faza de proiectare a unor produse cum sînt mașinile unelte, utilajele, sculele și dispozitivele, acordîndu-se o atenție deosebită adoptării mijloacelor de muncă la posibilitățile optime ale organismului uman.

Certificatul prin care specialiștii confirmă că un utilaj a fost realizat cu respectarea acestor cerințe, prezintă o deosebită valoare, el fiind, mai ales pe piața internațională, o reclamă dintre cele mai eficiente. Participanții la masa noastră rotundă au avut bucuria să alecă la noi în țară, prin cercetări laborioase întreprinse de IERCAM (Institutul de expertiză și recuperarea capacităților de muncă) în colaborare cu Uzina de strunguri din Arad, strungul universal SNA 630 a obținut, printre cele dintîi produse românești, atestatul ergonomic.

Obținut pe baza efectuării unor analize complexe asupra solicitărilor fizice și psihice ale muncitorului care a efectuat timp de opt ore diverse operații pe acest strung, (variația tensiunii arteriale, consumul de oxigen, funcția cardiacă, gradul de concentrare a atenției etc.) atestatul ergonomic a cerut în prealabil constructorilor de strunguri să ia în considerare la proiectare și de montaj care au condus la reducerea forțelor necesare manevrării mașinii. Astfel noul certificat este, nu numai o bună prezentare pentru strungul SNA 630 dar și un ansamblu de norme pe care uzina le poate utiliza pe viitor la concepția altor mașini-unelte așchite-

toare, asigurîndu-le astfel succesul și sub aspectul adaptării lor la posibilitățile optime ale organismului omenesc.

Ing. ALEXANDRU KALLIKIEWITS: Obținerea atestatului ergonomic pentru strung — care, dintre toate mașinile unelte produce cel mai înalt grad de oboselă, alături de strungurile pieselor pe care le fabrică și prin operațiile pe care le efectuează — este un mare succes pentru noi. Am ajuns astfel la confirmarea faptului că utilajele concepute și realizate de noi, — ca urmare a colaborării dintre ingineri, proiectanți, medici și alți specialiști — corespund întru totul cerințelor pieței mondiale.

sculelor cu care lucrăm pentru a le imprimă calități care să răspundă cerințelor ergonomice. Numeroase scule întrebunlate în secțiile uzinei au fost re-proiectate în urma analizelor sub acest aspect. Urmărind de asemenea mecanizarea unor operații auxiliare care grăbesc apariția oboselii și în primul rînd vom realiza strîngerea hidrolică a pieselor pe strungurile revoluver. Îmbunătățiri sub acest aspect am adus și altor produse ca de pildă sortatorul de tomate, căruia l-am atăsat un scaun comod, care ar face față, cred, la denumirea de scaun ergonomic.

Pe scara mai largă decît ergonomia de proiectare utilizăm ergonomia corectivă. Noua noastră hală de prelucrări mecanice este, sub acest aspect, un bun exemplu, prin dispunerea mașinilor în spațiu, strungurile fiind aranjate față în

Studii ergonomice — strins legate de nevoile vitale ale economiei

Persistă încă, în concepția unor conducători de întreprindere, părerea că sarcinile de producție reprezintă totul, că toate celelalte probleme sînt mai puțin importante, și că, prin urmare rezolvarea lor poate să sufere amănare. Practica demonstrează prin nenumărate exemple că orice măsură de organizare rațională a producției, orice demers în scopul optimizării condițiilor locului de muncă le răsplătește încreșt, chiar dacă lucrul acesta nu se petrece de o zi la alta. Într-adevăr, îndeosebi unele măsuri cu caracter ergonomic nu-și manifestă eficiența imediat. De aici falsa impresie a celor neprecupați de aceste măsuri ar fi lipsite de eficiență economică. Un simplu scaun conceput pe baza principiilor ergonomice, un simplu suport pe care să-și sprijine muncitorul brațul pentru a nu-i mișca de la umăr și numai de la cot, vor avea fără îndoială, efecte mai mari decît ar putea bănui cineva, în sensul creșterii productivității muncii.

ALEXANDRU PANITS: LA UTA devenise vizibil fenomenul că în secția nevedit muncitorii nu puteau lucra mai mult de zece-cisprezece ani. Un studiu ergonomic destul de complex ne-a pus în posesia cauzelor și, luînd măsuri în consecință, fenomenul respectiv a dispărut. Într-adevăr, locurile de muncă și a climatului muncii, apelînd la sprijinul literaturii de specialitate, la colaborarea cu institutele de specialitate, la propria noastră competență.

Ing. ROBERT BERNATH: Este absolut gresit să separem preocupările noastre de ordin ergonomic de celelalte permanente pe care le întreprindem pentru obținerea unei eficiențe economice ridicate. Dimpotrivă, se impune realizarea unei legături mult mai strînsă între studiile ergonomice și nevoile vitale ale economiei. Este una din căile prin care vom reuși să răspundem sarcinilor pe care le pune în fața noastră conducerea partidului de a asigura condiții tot mai adecvate pentru creșterea productivității muncii ca suport al realizării planului de stat și, implicit, pentru a face ca munca să devină tot mai ușoară și plăcută pentru cel care o execută.

DUMITRU STANA: Aș dori și eu să le spun celor care apreciază că dezvoltarea banilor în cheltuieli de natură ergonomică rămîne nerelevantă, că gresesc profund. Un accident de muncă cu incapacitate și spitalizare, costă de regulă în jurul

a 140.000-150.000 lei. Simpla lui evitare, prin asigurarea unor condiții de muncă normale, reprezintă deci o mare economie. În acest fel orice măsură luată din timp pentru protecția muncii este indirect o măsură pentru creșterea productivității muncii. Este absolut firesc că lucrul în liniste, degajat, fără să ai locul de muncă blocat cu materiale pe care trebuie să le ocotești pentru a nu le răsturna și a produce un accident, cînd nu trebuie să te temi că saiba de la mașină îți va prinde tochia sau rîmna, sau cînd nu trebuie să te apleci de zece de ori pe zi pentru a-l alege din grămadă tabla sau un alt material de care ai nevoie, vei lucra mult mai cu spor.

Ing. VICTOR FARCU: Categoriile, orice măsură cu caracter ergonomic asigură producției o mai mare restabilitate. Cînd afirm acest lucru mă gîndesc în primul rînd la containerizarea materialelor. În secțiunile noastre primare, acțiunile pe care am continuat-o și în depozitele de materiale, ca acum, în ultimul timp să ne punem problema containerizării totale la unele locuri de muncă de mare importanță. Vorbînd de eficiența măsurilor cu caracter ergonomic pornesc și de la considerentul că redistribuțiile utilajului în funcție de cerințele de execuție ale noului produs nu numai că nu ne ridică cheltuielile de fabricație dar, dimpotrivă, le întinșează prin sporurile de productivitate pe care le asigură.

Dr. CORNEL TROFIN: Inspectia noastră sanitară de stat este doar un organ de îndrumare și control, dar vizitele pe care le facem în întreprinderi ne permit să spunem că fecem pași gigantici pe drumul progresului, că se investește multă inteligență și bani pentru a asigura omului un climat de muncă sănătos, protector. Dar, ca om de specialitate în medicina muncii, trebuie să atrag atenția că există încă întreprinderi în care se tărațezează de ani de zile rezolvarea unor probleme elementare cum ar fi asigurarea aerisirii, a încălzirii, iluminatului sau ventilației corespunzătoare, izolarea unor procese tehnologice nocive, cu degajare de vapori toxici, trepidatii prea mari, irradiații etc. Dacă vrem să ne apucăm de un lucru alături de valoros cum este ergonomia, atunci să începem neapărat cu începutul, acordînd prioritate rezolvării unor probleme absolut obligatorii oricărui loc de muncă. Sub acest aspect aș propune ca în toate întreprinderile care au probleme cu vicierea aerului să existe neapărat un cîț de indest laborator de constatare a viciilor aerului. La ora actuală avem asemenea laboratoare la Uzina textilă „30 Decembrie” unde în general conducerea întreprinderii acordă multă importanță psihologiei, fiziologiei și medicinei muncii, ca de altfel și la Uzina de strunguri.

Desigur, sarcini sporite în acest sens revin organizațiilor de partid din întreprinderi care, în muncă lor de conducere, îndrumare și sprijinire a întregii activități, trebuie să acorde un loc prioritar problemelor privind ergonomia, aspectul umanitar al muncii ca prim factor de progres social.

Discuțiile consemnate de: M. ROSENFELD

O. N. U.

Dezbaterile din Adunarea Generală

NEW YORK 7 (Agerpres). Luând cuvântul în cadrul dezbaterilor din Adunarea Generală, ministrul de externe al Italiei Aldo Moro, a relevat dorința țării sale ca ONU să confirme, la actuala sesiune în mod solemn principiile reglementării conflictului din Orientul Apropiat cuprinse în Rezoluția Consiliului de Securitate, aceste principii trebuie aplicate integral, a spus el. Ministrul Italian a subliniat, pe de altă parte, necesitatea ca „locul Chinei la ONU să fie ocupat de guvernul care reprezintă în mod legitim marea popor chinez, adică guvernul Republicii Populare Chineze”.

Referindu-se la situația din Orientul Apropiat, el a exprimat speranța că „eforturile părților și atitudinea realistă a Egiptului vor duce la o reglementare justă, pe baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate”. Vorbitoarea a deplins, totodată, măsurile unilaterale care tind să modifice statutul Ierusalimului.

Urând la tribuna Adunării Generale, ministrul de externe al Republicii Panama, Juan Antonio Tack, a denunțat ca inadmisibil tratatul existent între țara sa și SUA, privind folosirea Canalului Panama. El a spus că „acest tratat permite Statelor Unite să-și sporească teritoriul și puterea”, încălcând suveranitatea și independența Republicii Panama. Vorbitoarea a relevat dorința țării sale de a obține abrogarea tratatului și restabilirea jurisdicției sale asupra propriului teritoriu.

Dineu oferit de Corneliu Mănescu în cinstea unor delegații latino-americane

NEW YORK 7 — Corespondentul Agerpres, C. Alexandroscu, transmite: Ministrul de externe al României, Corneliu Mănescu, a oferit un dineu în cinstea unor delegații latino-americane participante la lucrările sesiunii Adunării Generale a ONU.

schimb de păreri între participanți asupra unor probleme importante aflate pe agenda sesiunii ONU, precum și asupra altor chestiuni internaționale de interes comun.

Intervenția reprezentanților României în Comisia a treia a Adunării Generale

NEW YORK 7 (Agerpres). — În cadrul dezbaterilor din Comisia a treia a Adunării Generale pentru problemele social-umane și culturale, a luat cuvântul reprezentanta României, Maria Groza, care a subliniat că diminuarea și lichidarea decalajului între țările avansate și cele în curs de dezvoltare constituie în zilele noastre, o cerință esențială a progresului. Considerăm — a spus vorbitoarea — că este timpul să se întreprindă măsuri viguroase pentru lichidarea fenomenului subdezvoltării, pentru sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare spre progres.

Zambia a cerut convocarea de urgență a Consiliului de Securitate

NAȚIUNILE UNITE 7 (Agerpres). Reprezentantul Zambiei a cerut miercuri seara convocarea unei reuniuni de urgență a Consiliului de Securitate care să ia în considerare „actele de agresiune împotriva Zambiei”, întreprinse de către forțele sud-afrikanice de pe teritoriul Africii de sud-vest. În plingerea adresată președintelui Consiliului de Securitate, Guillermo Sevilla-

Sacasa (Nicaragua), se precizează că incidentul de marți din strimtoarea Caprivii este cel mai recent dintr-o serie de „violarități împotriva suveranității, spațiului aerian și integrității teritoriale” a Zambiei.

Exerciții militare în Iugoslavia

BELGRAD 7 (Agerpres). — După cum informează agenția Tanjug, în Iugoslavia au avut loc exerciții militare denumite „Libertatea 71”, la care au participat unități intrinsec diferite genuri de arme, detașamente de partizani și apărare civilă.

CONSILIUL G.A.T.T. A APROBAT ADERAREA ROMÂNIEI CA MEMBRĂ CU DREPTURI DEPLINE ÎN ACEST ORGANISM

GENEVA 7 (Agerpres). — Consiliul Acordului General pentru Tarife și Comerț (GATT), întrunit la Geneva, a discutat proiectul protocolului de aderare a României la GATT. Ambasadorul C. H. Archibald (Trinidad-Tobago), președintele grupului special de lucru în cadrul căruia s-a elaborat proiectul de protocol, a prezentat Consiliului principalele condiții de aderare și recomandarea grupului de a se acorda aderarea României ca membră cu drepturi depline a GATT.

„Luna-19” își continuă zborul

MOSCOVA 7 (Agerpres). — Stația automată sovietică „Luna-19”, lansată în scopul efectuării unor cercetări științifice pe o orbită de satelit artificial al Lunii, își continuă zborul, transmite agenția TASS.

„Luna-19” își continuă zborul

VICEPREȘEDINTELE RP CHINEZE, Dun Bi-u, și premierul Consiliului de Stat, Ciu En-lai, au avut o întrevedere cu împăratul Etiopiei, Haile Selassie, care se află într-o vizită la Pekin. Intrevederea — informează agenția China Nouă — s-a desfășurat într-o atmosferă de prietenie.

Plenara C. C. al P.C. Bulgar

SOFIA 7 (Agerpres). — După cum anunță agenția BTA, în intervalul 4-6 octombrie a avut loc o plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar.

hotărârilor mai importante ale Biroului Politic, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri să fie informată și opinia publică.

pe scurt, pe scurt.

● Intrevedere Dun Bi-u, Ciu En-lai—Haile Selassie ● Avioane americane au bombardat o serie de localități din Laos ● Jens Otto Krag însărcinat cu formarea noului guvern danez

LA LONDRA S-A DESCHIS cea de-a 7-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Internaționale Interguvernamentale pentru Navigația Maritimă (IMCO) la lucrările cărora participă delegații din 80 de state membre și asociate, printre care și o delegație din România.

Pavilionul Republicii Socialiste România la cel de-al 42-lea Salon Internațional de Alimentație și Arte Menajere din Bruxelles a fost distins cu „Marele premiu”. În cadrul pavilionului este expusă o gamă variată de mături din nomenclatorul de export al întreprinderilor românești de comerț exterior.

POTRIVIT UNEI ȘTIRI difuzate de Agenția khmeră de Informații, în cursul luptelor care au avut loc între 23 septembrie și 4 octombrie, în diferite regiuni ale Cambodgiei, forțele populare de eliberare au scos din luptă și au capturat 500 de soldați inamici, distrugând, totodată, o mare cantitate de material de luptă.

AGENȚIA KHAOSAN PATHET LAO anunță că numeroase formații de avioane americane au bombardat, în trei valuri succesive, o serie de localități din provincia Xieng Kvang din Laos. Avioanele americane au lansat bombe explozive și bombe cu bile sau napalm, 20 de persoane au fost ucise și numeroase altele au fost rănite. Au fost, de asemenea, distruse numeroase locuințe.

IMPĂRATUL ETIOPIEI, HAILE SELASSIE, aflat într-o vizită oficială în Republica Populară Chineză, a avut joi la Pekin o întrevedere cu Noddom Sianuk, șeful statului cambodgian, anunță agenția China Nouă.

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE al Republicii Federale Germaniei, Walter Scheel, va face, între 25 și 30 noiembrie, o vizită la Moscova pentru a purta convorbiri cu ministrul afacerilor externe al URSS Andrei Gromiko, anunță agenția DPA.

Respectabilii... contrabandiști

Ingrășările din ce în ce mai mult de contrabanda care aduce prejudicii tot mai mari Ceylonului, autoritățile de la Colombo și-au intensificat cercetările pentru depistarea violatorilor. Căci piața ceyloneză este inundată de aparate de radio cu tranzistori, ceasuri, aparate foto, stilouri, cămăși de nailon și alte produse în cantități uriașe, introduse în țară pe căi tănuite și provenind din Singapore, Bangkok și din alte mari orașe asiatice. Și acesta nu este încă lucrul cel mai grav. Renunțate piete prețioase ale insulei — rubine, safire, topaze, acvamarine — au, fără știrea autorităților, drumul străinătății... „Scurtearea” acestora din țară provoacă Ceylonului pagube de un milion rupii pe zi. Problema a devenit atât de acută, încât a constituit nu o dată obiectul unor dezbateri în parlament. S-au luat măsuri excepționale, au fost alocate fonduri pentru achiziționarea u-

nor selușe de petrol și pentru sprijinirea gradului de securitate a țărilor ceyloneze. Cu toate acestea, circulația ilicită a mărfurilor continuă e-proape nestingherită. În ultimul timp, însă, poliția ceyloneză a fost pusă pe urmele unor grupuri de contrabandiști și a operat chiar câteva arestări. Printre cei recușpați de a se ocupa cu traficul ilicit de pietre prețioase peste hotarele țării se numără proprietarul unui mare hotel din Colombo, doi avocați, cîșiva mari comercianți și oameni de afaceri — plină în acel moment persoane cît se poate de respectabile. Cercetările judiciale, care încă nu s-au încheiat, au scos la iveală și alte lucruri, tot atât de surprinzătoare: într-un elegant

cartier din Colombo poliția a găsit un „atelier” specializat în falsificarea valutei străine. Dotat cu instalații „de import”, atelierul avea posibilitatea să tipărească dobori americani, rupii indiene și bancnotele altor țări. Poliția a confiscat bani falși în „valoare” de 12 milioane rupii.

NOTĂ EXTERNĂ

bandiști și a operat chiar câteva arestări. Printre cei recușpați de a se ocupa cu traficul ilicit de pietre prețioase peste hotarele țării se numără proprietarul unui mare hotel din Colombo, doi avocați, cîșiva mari comercianți și oameni de afaceri — plină în acel moment persoane cît se poate de respectabile. Cercetările judiciale, care încă nu s-au încheiat, au scos la iveală și alte lucruri, tot atât de surprinzătoare: într-un elegant

NOTĂ EXTERNĂ

bandiști și a operat chiar câteva arestări. Printre cei recușpați de a se ocupa cu traficul ilicit de pietre prețioase peste hotarele țării se numără proprietarul unui mare hotel din Colombo, doi avocați, cîșiva mari comercianți și oameni de afaceri — plină în acel moment persoane cît se poate de respectabile. Cercetările judiciale, care încă nu s-au încheiat, au scos la iveală și alte lucruri, tot atât de surprinzătoare: într-un elegant

NOTĂ EXTERNĂ

bandiști și a operat chiar câteva arestări. Printre cei recușpați de a se ocupa cu traficul ilicit de pietre prețioase peste hotarele țării se numără proprietarul unui mare hotel din Colombo, doi avocați, cîșiva mari comercianți și oameni de afaceri — plină în acel moment persoane cît se poate de respectabile. Cercetările judiciale, care încă nu s-au încheiat, au scos la iveală și alte lucruri, tot atât de surprinzătoare: într-un elegant

Cosmosul - „Porți deschise și... uși zăvorâte”

Vechi adevăr — în știință orice poartă deschisă devine un număr de „uși zăvorâte”. Este într-un fel o concretizare a înfăptuirii, a cărei expresie o constituie, fără îndoială, Cosmosul, el însuși ecuație fidelă a înfăptuirii.

Există însă un „dar”... materializat în considerabilele deosebiri individuale din reacțiile organismelor în condițiile zborului real. E de ajuns să se amintească amănunțit următor: în timpul zborurilor simulate, toți cosmonauții se pling că spațiul cabinelor este prea mic. Este de ajuns însă să se ajungă la starea orbitală, adică de imponderabilitate în Cosmos, ca el să constată că îngustimea cabinelor... dispăre, acestea devin chiar spațioase. Este vorba de ușurata cu care în Cosmos se ajunge în orice punct al spațiului cabinelor. Fapt care poate deveni un mijloc de foarte ușoară înșelare a organismului neșpus aici eforturilor gravitaționale ale Terrei.

Un factor foarte important al asigurării unei activități rodnice în Cosmos, a organismelor umane, a fost evocat de medicul american Charles Barry, șeful secției de medicină cosmică a NASA: rindirea orilor obligatorii de odihnă și muncă, riguroși și științific stabilite. El arată că după primele revoluții circumterestre, cosmonauții de la bordul navelor

„Gemini” dormeau foarte prost, deoarece nu erau, pe de o parte, conștienți psihologic de necesitatea îndeplinirii unui program al cărui neobișnuit, pe de altă parte, ordinea primite de la Pământ erau numai ordine, nu și simptome ale unei comununi psihologice dintre el și Pământ. Abia după un anumit număr de revoluții această barieră a fost depășită.